

Sygn. akt: XI Co 643/16

POSTANOWIENIE

Dnia 3 stycznia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu XI Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Jolanta Sikorska
-----------------	----------------------

Protokolant:	St. Sekr. Sądowy Mirosława Prusaczyk
--------------	--------------------------------------

po rozpoznaniu w dniu 20 grudnia 2016 r. w Toruniu na rozprawie sprawy z wniosku wierzyciela B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w G. z udziałem dłużnika R. F. o egzekucję świadczenia pieniężnego, ze skargi dłużnika z 10 sierpnia 2016 na czynności komornika Sądu Rejonowego w Toruniu D. Z. podjęte w sprawie Km 5570/14 w postaci postanowienia z 14 maja 2016 o umorzeniu postępowania egzekucyjnego;

postanawia:

- I. oddalić skargę;
- II. kosztami postępowania skargowego obciążyć skarżącego dłużnika.

XI Co 643/16

UZASADNIENIE

Dnia 10 sierpnia 2016 r. pełnomocnik dłużnika R. F. wniósł skargę na postanowienie Komornika z dnia 14 maja 2016 r. w przedmiocie umorzenia postępowania i obciążenia dłużnika kosztami postępowania w sprawie Km 5570/14.

W skardze podniósł on, iż w związku z tym, że dnia 8 czerwca 2016 r. poinformował Komornika o wniesieniu sprzeciwu od stanowiącego tytuł egzekucyjny nakazu zapłaty - co wynikać miało z załączonego postanowienia Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 13 maja 2016 r. (sygn.. akt X Nc 2599/14), gdzie było wskazane, iż pozwany wniósł skutecznie sprzeciw od przedmiotowego nakazu zapłaty, przez co utracił on swoją moc - należało umorzyć postępowanie egzekucyjne, z tym że kosztami bezpodstawnie prowadzonego postępowania winno się obciążyć wierzyciela, a nie dłużnika.

Według skarżącego wniosek o uchylenie w/w postanowienia w całości jest słuszny z uwagi na treść art. 49 ust. 2 b ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, a ponieważ opłaty te zostały już pobrane, to uzasadnione staje się żądanie ich zwrotu.

Powyższe ma stanowić konsekwencję żądania przez powoda uchylenia przez Sąd w trybie art. 759 § 2 kpc postanowienia Komornika z dnia 14 maja 2016 r. w części dotyczącej obciążenia kosztami postępowania egzekucyjnego w całości i kosztami zastępstwa adwokackiego w postępowaniu egzekucyjnym w całości.

Ponadto pełnomocnik dłużnika podniósł, iż wierzyciel składając pozew do Sądu o wydanie nakazu zapłaty celowo podał jego nieprawidłowy adres i powoływał się na umowę pożyczki gotówkowej z dnia 15 maja 2008 r., w której

to widniał prawidłowy adres do doręczeń, a którego to wierzyciel nie dołączył. Skoro więc wierzyciel zdecydował się na wszczęcie egzekucji na podstawie nakazu zapłaty nie doręczonego pozwanemu w sposób prawidłowy, to powinien sam ponosić ryzyko wniesienia przez pozwanego w terminie późniejszym środka odwoławczego, a tym samym ryzyko poniesienia kosztów z tym związanych. Podsumowując, dłużnik wskazał, iż w żaden sposób nie dał powodu wierzycielowi do wszczęcia egzekucji, stąd nie sposób uznać kosztów postępowania egzekucyjnego za celowe i niezbędne.

Skarżący wskazał nadto, iż art. 759 § 2 kpc nie wyłącza możliwości podjęcia przez sąd z urzędu ingerencji w treść prawomocnego postanowienia komornika ustalającego wysokość opłaty egzekucyjnej, w związku z czym wnosi on o uchylenie przez Sąd w ramach czynności nadzorczych w/w postanowienia oraz obciążenie wierzyciela kosztami postępowania egzekucyjnego w całości, a także o przyznanie dłużnikowi reprezentowanemu przez profesjonalnego pełnomocnika od wierzyciela kosztów zastępstwa radcowskiego w postępowaniu egzekucyjnym według norm przypisanych oraz zasądzenie na rzecz dłużnika kosztów postępowania skargowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego w całości, a także nakazanie Komornikowi zwrócenie dłużnikowi pobranej opłaty stosunkowej.

W odpowiedzi na skargę organ egzekucyjny wskazał, iż w jego ocenie skarga nie zasługuje na uwzględnienie. Według Komornika postanowienie o kosztach jest czynnością postępowania egzekucyjnego, natomiast nadzorem sądu może być objęta jedynie czynność egzekucyjna, dlatego też Sąd nie może w niniejszym przypadku korzystać ze swoich uprawnień wynikających z art. 759 § 2 kpc. Komornik wskazał również, iż powołane przez pełnomocnika dłużnika postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2007 r. (III CZP 16/07) zostało poddane silnej krytyce i dlatego nie stanowi ono przekonującego argumentu w niniejszej sprawie.

Ponadto wskazał, iż ani dłużnik ani pełnomocnik otrzymując zawiadomienie o wszczęciu egzekucji z dnia 6 czerwca 2014 r. z prawidłowym pouczeniem, nie złożyli zażalenia w terminie wskazanym przez art. 767 kpc (k. 16 akt komorniczych), za to dłużnik poddał się egzekucji, o czym świadczy złożenie deklaracji o dobrowolnych wpłatach, a w konsekwencji dokonanie 15 wpłat w kwocie 100 zł.

Komornik podniósł także, iż nie bada zasadności tytułów wykonawczych. Dłużnik nie składał przecież wcześniej żadnych skarg ani sprzeciwów przez cały czas postępowania egzekucyjnego, a przyczynę umorzenia stanowiło stwierdzenie częściowej bezskuteczności egzekucji i w związku z tym zostało wydane postanowienie o kosztach z dnia 14 maja 2016 r. z naliczonymi jedynie celowymi kosztami postępowania egzekucyjnego, czyli po myśli art. 8 ust. 11 ukse w zw. z 770 kpc, które to skutecznie się uprawomocniło (k. 41).

W ocenie Sądu przedmiotowa skarga okazała się być bezzasadna.

Na wstępie należy zwrócić uwagę, iż w świetle aktualnego stanowiska judykatury oraz doktryny przeważa pogląd, iż czynności nadzorcze mogą być wykonywane przez sąd wyłącznie do czasu prawomocnego ukończenia postępowania egzekucyjnego. Wynika to z przyjętego założenia, iż czynność procesowa bądź egzekucyjna nie może zasadniczo istnieć poza ramami czasowymi postępowania cywilnego, dlatego więc co do zasady nie jest możliwe uchylenie przez sąd postanowienia komornika sądowego o umorzeniu postępowania egzekucyjnego po jego uprawomocnieniu się (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2005 r., sygn.. akt V CK 642/04, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2006 r., sygn.. akt III CZP 29/06, zob. komentarz do art. 759 kpc, Cieślak, J. Janowski (red.), Kodeks Postępowania Cywilnego. Tom II. Komentarz. Art.730-1217, Warszawa 2015, str. 142).

W ocenie Sądu przywołana przez pełnomocnika treść uchwały Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2007 r. (sygn.. akt III CZP 16/07), w której stwierdzono, że formuła wyrażona w art. 759 § 2 kpc „jest tak pojemna i ogólna, że nie wyłącza możliwości podjęcia przez sąd z urzędu ingerencji w treść prawomocnego postanowienia komornika ustalającego wysokość opłaty egzekucyjnej”, również potwierdza tę zasadę: „Kwestia, czy sąd może z urzędu zmieniać lub uchylać prawomocne orzeczenia komornika, była sporna w przedwojennej doktrynie na tle przepisu art. 508 § 4 Kodeksu postępowania cywilnego z 1932 r., stanowiącego odpowiednik obecnie obowiązującego art. 759 § 2 KPC. W piśmiennictwie współczesnym, dotyczącym tego ostatniego przepisu, zdecydowanie przeważa stanowisko, które udziela na to pytanie odpowiedzi negatywnej. Sąd Najwyższy w niniejszej uchwale nie przesądza wszystkich

kontrowersji łączących się z zakresem stosowania art. 759 § 2 KPC, ograniczając swoją wypowiedź, zgodnie z wiążącym go zakresem przedstawionego zagadnienia prawnego, do kwestii możliwości wzruszenia przez sąd ustalonych w prawomocnym postanowieniu komornika opłat egzekucyjnych”.

Istota czynności nadzorczych sądu polega na wydawaniu zarządzeń zmierzających do zapewnienia należytego wykonania egzekucji lub usuwania spostrzeżonych uchybień. Czynności te mają zapewnić sprawny i legalny przebieg postępowania. Jedynie więc w szczególnie uzasadnionych przypadkach sąd jest uprawniony do ingerencji w treść prawomocnego postanowienia organu egzekucyjnego, co zostało również podkreślone przez Sąd Najwyższy w w/w orzeczeniu, na które powoływał się skarżący.

Sąd przeanalizował więc raz jeszcze całe postępowanie pod tym kątem, stwierdzając w konsekwencji, iż Komornik prawidłowo przeprowadził całe postępowanie egzekucyjne. Po pierwsze, jak wynika z akt komorniczych wierzyciel w momencie wniesienia wniosku o wszczęcie i przeprowadzenie egzekucji posiadał ważny tytuł wykonawczy. W świetle art. 804 kpc organ egzekucyjny nie jest uprawniony do badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym. Ten obowiązek spoczywa jedynie na sądzie w postępowaniu rozpoznawczym, a organ egzekucyjny otrzymując ważny tytuł wykonawczy, zobowiązany jest prowadzić egzekucję na rzecz wierzyciela. Po drugie, nie bez znaczenia jest również fakt w jakim momencie dłużnik zakwestionował jego zasadność, czyli to że nastąpiło to dopiero po jego prawomocnym zakończeniu. Skoro wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego (k. 43) został złożony po uprawomocnieniu się postanowienia o jego umorzeniu (k. 39), to słusznym było uznanie go przez Komornika za bezprzedmiotowy. Po trzecie, wcześniej, jak wskazał Komornik, dłużnik poddał się egzekucji, dokonując w czasie jej trwania stosownych wpłat. Jak wynika z uzasadnienia postanowienia Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 13 maja 2016 r. dłużnik wniósł skutecznie sprzeciw od nakazu zapłaty dopiero w dniu 26 lutego 2016 r., nie kwestionując wcześniej przedmiotowego tytułu i nie informując o tym w żaden sposób Komornika.

Nie mają również znaczenia w postępowaniu egzekucyjnym podawane przez skarżącego argumenty, wskazujące iż wierzyciel składając pozew do sądu celowo podał nieprawidłowy adres dłużnika, gdyż one mogą być podnoszone wyłącznie w postępowaniu rozpoznawczym. Na etapie egzekucji od samego początku podany przez wierzyciela adres był właściwy i dłużnik mógł od początku osobiście kwestionować prawidłowość postępowania.

Co także ważne umorzenie postępowania egzekucyjnego nie było związane z utratą mocy nakazu zapłaty, a nastąpiło w związku ze stwierdzeniem częściowej bezskuteczności egzekucji (k. 39 akt komorniczych), dlatego też nie sposób uznać, by Komornik miał podstawy do obciążenia kosztami postępowania egzekucyjnego i zastępstwa wierzyciela. Pełnomocnik dłużnika przedstawił Komornikowi stosowne postanowienie dopiero 8 czerwca 2016 r., a więc po umorzeniu egzekucji i nie ma w tym względzie znaczenia z jakich powodów to nie nastąpiło wcześniej, istotne jest jakie informacje posiadał Komornik w momencie dokonywania swoich czynności. Można więc stwierdzić, że w trakcie postępowania egzekucyjnego Komornik nie miał jakichkolwiek podstaw do stwierdzenia, iż zachodzi okoliczność wymieniona w art. 49 ust. 4 ukse, czyli że wszczęcie postępowania egzekucyjnego było niecelowe z winy wierzyciela, tym bardziej że wcześniej nie posiadał żadnych kwestionujących ową celowość wniosków od dłużnika.

A więc w związku z tym, iż zakończenie postępowania egzekucyjnego stało się prawomocne, nie było możliwe obciążenie przez Komornika wierzyciela kosztami postępowania w całości na podstawie art. 49 ust. 2a w związku z art. 49 ust. 4 ukse, gdyż przepis ten ma zastosowanie jedynie do momentu prawomocnego zakończenia egzekucji. Należy mieć na względzie, że gdy w sprawie występuje profesjonalny pełnomocnik, to wniosek powinien być jednoznacznie sformułowany i organ egzekucyjny nie jest uprawniony do tego by domyślać się innego znaczenia, niż to które wynika z niego wprost.

Uwzględniając niniejszy stan faktyczny dłużnik mógł ubiegać się wyłącznie na podstawie art. 49 ust. 2 b ukse od Komornika o uchylenie prawomocnego postanowienia o kosztach i zwrot pobranej opłaty. Natomiast sąd w ramach swoich kompetencji nadzorczych nie jest władny do powodowania takich działań komornika, które wymagają wniosku strony.

Reasumując, w ocenie Sądu w żaden sposób nie można zarzucić komornikowi bezprawności jego działań, natomiast Sąd nie stwierdził również by w niniejszej sprawie był uzasadnione skorzystanie ze swoich kompetencji nadzorczych na podstawie art. 759 § 2 kpc.

Ponadto w ocenie sądu przepis **art. 49 ust. 2b ukse znajduje zastosowanie jedynie w sytuacjach, w których dochodzi do umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela lub ex lege**, co wynika wprost z ust. 2 tegoż artykułu. W niniejszym przypadku do umorzenia doszło w konsekwencji stwierdzenia częściowej bezskuteczności egzekucji, a zatem nie na wniosek wierzyciela ani nie w wyniku bezczynności wierzyciela.

Mając na względzie powyższe Sąd orzekł jak w pkt. 1 sentencji postanowienia.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 770 kpc.